

# Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

## PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm<sup>2</sup> 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

## ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

## ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei  
Pe 6 luni: 12 lei  
Cont nr. 49.8.01

## ÎNDRUMĂTORUL BISERICESC

la 120 de ani de apariție neîntreruptă

La Centrul arhiepiscopesc Sibiu a apărut calendarul de masă, numit între anii 1852—1922: „Calendariu”, între 1923—1949: „Calendarul bunului creștin”, între 1950—1952: „Almanahul creștin ortodox”, iar din 1953 încoace: „Îndrumătorul bisericesc”. Acest calendar este cel mai vechi din câte apar astăzi la noi în țară, împlinind cinstitoarea vîrstă de 120 de ani (1852—1972).

Înființind în 1850 tipografia eparhială din Sibiu, în funcțiune pînă astăzi, mitropolitul Andrei Șaguna a tipărit în această tipografie un însemnat număr de manuale deosebit de utile pentru școlile primare românești, aflate în acel timp sub oblăduirea Bisericii, o mulțime de cărți de cult, precum și alte cărți de interes general.

Între ele se numără și Îndrumătorul bisericesc, Calendarul pe care îl semnalăm, ctitorit de același mitropolit Șaguna, care din 1852 se tipărește neîntrerupt în editura și tipografia Centrului arhiepiscopesc din Sibiu.

În privința orientării acestei vechi publicații, socotim potrivit să subliniem că, pînă la Unirea Transilvaniei cu România din 1918, Îndrumătorul în cauză a împărțit masei mari a credincioșilor români transilvăneni, pe lângă teme de ordin bisericesc, și o mare gamă de cunoștințe cu caracter economic și moral-social, avînd permanent în vedere că românii de pe ambele versante ale Carpaților sînt una în aceeași Lege, aceeași limbă, în aceleași idealuri.

Așa de pildă, cicluri întregi de articole s-au ocupat de gospodărirea și cultivarea pămîntului, cultivarea și îngrijirea grădinilor, creșterea animalelor, păstrarea nutrețurilor și a celorlalte recolte, cultura și păstrarea legumelor și fructelor, stupăritul etc.

În privința întăririi ideii de unitate a românilor se cuvine să reținem că datele calendaristice ale Îndrumătorului aveau în vedere toate cele trei provincii românești: Transilvania, Moldova și Țara Românească, cuprinzînd și o seamă de fapte mai importante din istoria poporului român, ca de exemplu: Intemeierea Munteniei și Moldovei; Moartea lui Ștefan cel Mare; Intrarea lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia; Răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan; Războiul pentru independență; Mersul poștelor în Țările Române etc. Grăitor în această privință este și faptul că an de an în paginile Îndrumătorului au fost reproduse lucrări aparținînd celor mai de seamă scriitori și poeți români, ca de pildă: V. Alecsandri, Al. Odobescu, D. Bolintineanu, Gr. Alexandrescu, A. Pann, I. Creangă, N. Gane, C. Negruzzi, G. Coșbuc, O. Goga, I. L. Caragiale, A. Mateevici și încă mulți alții.

După instaurarea puterii populare în țara noastră, Îndrumătorul bisericesc a oglindit în paginile sale noile realități din Patria noastră, succesele vădite dobîndite de poporul român în toate sectoarele de activitate, căutînd ca prin materialele cuprinse să formeze preoții și credincioșii noștri nu numai în dubul învățăturilor religios-morale ale Bisericii Ortodoxe, ci și în spiritul unor calde și adînci simțăminte patriotice.

Considerăm că este grăitor în acest sens și materialul cuprins în Îndrumătorul bisericesc pe anul 1972. Așa de pildă, după partea calendaristică propriu-zisă urmează un ciclu de patru articole, semnate de I. P. S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului — Cuvînt înainte; P. S. Vasile, Episcopul Oradiei — Moment de istorie bisericească; P. S. Visarion, Episcop-vicar — Petru Maior, patriot, preot și cărturar; P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belasçu — Cît e de bine și frumos cînd frații sînt împreună.

În capitolul următor, intitulat: „Republică, măreață vatră”, sînt cuprinse următoarele trei articole: România socialistă pe calea unor noi înfăptuiri; Prestigiul Patriei noastre peste hotare; Portul popular, o mare comoară a poporului român.

Într-un alt capitol al Îndrumătorului bisericesc: „Evenimente deosebite în anul 1971”, găsim teme, ca: Omagiu adus unei orînduiri, pusă în slujba intereselor obștești; La a 70-a aniversare a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian; Aniversarea lui Nicolae Iorga ș.a.

În capitolul intitulat: „Din învățăturile Bisericii noastre”, care constituie partea a doua a Îndrumă-

torului bisericesc, găsim mai întîi un grup de articole, care au ca temă centrală Sf. Liturghie, ca de pildă: Sfintele Liturghii și timpul săvîrșirii lor. Proscomidia; Liturghia catehumenilor; Liturghia credincioșilor; Cîntarea în comun la Sf. Liturghie etc., după care urmează o seamă de alte teme axate pe unele învățături ale Bisericii noastre, ca de exemplu: Icoana ortodoxă; Sf. Cruce; Cinstirea Sfinților și a sf. moaște; Serbarea Duminicii ș.a. Autorii articolelor sînt în general cunoscuți în presa noastră bisericească.

La acest popas aniversar: 120 de ani de neîntreruptă apariție, Telegraful Român dorește „Îndrumătorului bisericesc”, confratele său mai mare cu un an, încă ani mulți de activitate în formarea creștină ortodoxă și cetățenească a preoților și credincioșilor noștri, cititorii săi.

„Telegraful Român”

## POSTUL

I

Un mijloc de luptă a credinciosului creștin împotriva păcatului și de întărire a puterilor lui celor bune în săvîrșirea binelui este postul.

De obicei, credinciosul creștin înțelege postul în chip unilateral, și anume: cînd zice „post”, el se gîndește numai la trup. De aceea, este nevoie să lămurim și precizăm ce este postul înțeles în întregime lui.

Postul este o abținere — totală sau parțială — de la anumite mîncări și băuturi, îmbinată cu înfrînarea de la păcate și cu strădania de a spori în virtute.

După cum omul este compus din trup și suflet, tot așa și postul — în întregime lui — constă din două laturi: *postul trupesc* și *postul sufletesc*.

Postul este o formă de pocăință, un mijloc de mîntuire, desăvîrșire și preamărire a lui Dumnezeu, un act de cult, pentru că el este o jertfă, o renunțare de bună voie la ceea ce ne este îngăduit, izvorîtă din iubirea și respectul față de Dumnezeu.

Acest mod de a vedea postul are temeieri biblice clare și puternice.

Din cuprinsul Vechiului Testament, rezultă că însuși Dumnezeu a așezat postul ca mijloc de înălțare morală, întrucît cea dintîi poruncă dată de către El protopărinților noștri: Adam și Eva, prescrie postul: „A dat apoi Domnul Dumnezeu lui Adam poruncă și a zis: „Din toți pomii din rai poți să mîncîci. Iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mîncîci, căci, în ziua în care vei mîncă din el, vei muri negreșit” (Facere 2, 16—17; vezi și Levitic 16, 29; Zah. 8, 19).

Amîndouă laturile postului au temeii clar în Sfînta Scriptură, atît postul trupesc (vezi Romani 6, 12—13; I Cor. 9, 25—27), cît și postul sufletesc (vezi Matei 17, 21).

Cît privește postul trupesc, Sfînta Scriptură ne arată că acesta poate fi de două feluri, și anume:

a) Abținere totală de la orice mîncare și băutură, numită „post negru” (vezi Ieșire 34, 28; Matei 4, 1—2);

b) Abținere parțială, numai de la anumite mîncări și băuturi (vezi Daniil 10, 2—3; Numeri 6, 1—3; Ieșire 12, 8, 15, 18; Matei 3, 4; Marcu 1, 6; I Cor. 8, 13).

Atît Vechiul Testament cît și Noul Testament ne arată că postul trebuie practicat după o bună rînduială mai ales în ce privește timpul de post.

Astfel, în Vechiul Testament se postea după cum urmează:

a) De două ori pe săptămîină, și anume: în ziua de joi și în ziua de luni, în amintirea urcării și coborîrii lui Moise de pe Muntele Sinai cu tablele legii (Cf. Luca 18, 12);

b) În ziua Împăcării (Levitic 16, 29—30; F. Ap. 27, 9);

c) Și în alte zile (vezi Zah. 8, 19).

În Noul Testament, Sf. Apostol Pavel ne dă povața următoare: „Toate să se facă cu cuviință și după rînduială” (I Cor. 14, 40). Pe aceasta o motivează astfel: „Dumnezeu nu este al neorînduiei” (I Cor. 14, 33).

De aceea, Biserica a stabilit anumite zile și răs-timpuri în care să se postească.

În rînduiala postului, Biserica se călăuzește după cuvintele Mîntuitorului spuse într-o anumită împrejurare: „Atunci au venit la el ucenicii lui Ioan, zicînd: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc? Și Iisus le-a zis: Pot, oare, fiii nunții să fie triști cîta vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile cînd mirele va fi luat de la ei și atunci vor posti” (Matei 9, 14—15).

De aceea, Biserica noastră dă postului acest rost: întristarea noastră pentru că a fost luat Mirele dintre noi și pregătirea noastră pentru a ajunge să fim iarăși împreună cu El (vezi și Ps. 34, 12).

Din faptul că postul este un semn de întristare, rezultă două lucruri: a) Nu este îngăduit ca în vreme destinată pentru post să se facă petreceri, ospete și veselie; b) Nu se cuvine ca în vreme de bucurie să se postească.

Astfel înțeles și practicat, postul este apreciat încă în Vechiul Testament ca armă de luptă împotriva ispitelor și ca mijloc de curățire de păcate (vezi Ieș. 34, 28; Dan. 10, 2—3; Ps. 34, 12; Ioil 2, 12, 15).

În același sens este postul apreciat și practicat și în Noul Testament. Căci l-au practicat: Mîntuitorul (Matei 4, 1—2), proorocița Ana (Luca 2, 36—37), Sf. Apostol Pavel (II Cor. 6, 4—5), proorocii și învățătorii (F. Ap. 13, 1—3).

Însuși Domnul nostru Iisus Hristos ne-a învățat cum să postim: „Cînd postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc; adevărat grăiesc vouă: își iau plata lor. Tu însă cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în

(Continuare în pag. 2)

## Din pildele Sfintei Scripturi

Cuvîntul este mijlocul de comunicare firesc între oameni. Aceasta a subliniat-o însuși Sf. Apostol Pavel când își îndemna credincioșii: „Dacă prin limbi nu veți da cuvînt lesne de înțeles, cum se va cunoaște ce ați grăit? Veți fi niște oameni care vorbesc în vînt” (1 Cor. 14, 9).

De aceea Dumnezeu a vorbit limpede către Adam, către Noe și Avraam și Moisi, și și-a exprimat îndrumările prin graiul proorocilor. Apoi l-a trimis pe însuși Fiul Său spre a vesti Evanghelia cea mîntuitoare. În acest sens Iisus Hristos a spus: „Eu am venit în numele Tatălui meu” (Ioan 5, 43), ca să fie „lumină” (Ioan 12, 46), și cuvintele Sale erau confirmate de El însuși prin acel accentuat „adevărat, adevărat vă zic vouă”. Astfel Mîntuitorul a vorbit cu toți și cu oricine, vestind fiecăruia „cuvîntul cel bun” de îndrumare, de mîngîiere și vestire bună și din gura Lui nu a ieșit nici un cuvînt strîmb. De aceea și-a și întreat ascultătorii: „Cine dintre voi mă vedește de păcat?” (Ioan 8, 46). Glasul Său nu răsuna „în pustie”, căci și-a asigurat ascultătorii, că: „dacă veți cere ceva în numele meu, eu voi face” (Ioan 14, 14), și în primul rînd le dă tuturor „pacea sa” (Ioan 14, 27). Totodată, spunea că: „apa pe care o voi da eu se va face izvor de apă curgătoare spre viața veșnică” (Ioan 4, 14), și apa aceasta erau și cuvintele Sale aducătoare de mîntuire. Dar nu orice cuvînt ce va fi auzit în ceruri va fi ascultat cu bunăvoință, căci „celui care va zice împotriva Duhului Sfînt nu i se va ierta lui” (Matei 12, 32). Și Mîntuitorul n-a înfruntat pe nimeni cu cuvînt greu, doar pe farisei și alții ca ei, care nesocoteau buna rînduială umană și casa Domnului, „apropiindu-se de El numai cu buzele nu și cu inima” (Matei 15, 8).

Povețele acestea înțelepte și binevoitoare au trecut apoi asupra ucenicilor Mîntuitorului. Dar încă în Vechiul Testament, în Pildele lui Solomon scrie: „Fiul meu, ia aminte la graiurile mele, la povețele mele pleacă-ți urechea, căci ele sînt viață pentru cei ce le pun în faptă și doctorie pentru tot trupul omenească” (4, 20—22); și: „Ascultați căci voi spune lucruri mărețe și buzele mele se deschid pentru a înălța ceea ce este drept” (8, 6). Așa și Sf. Apostol Pavel își îndruma cititorii: „Nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus, Domnul” (II Cor. 4, 5); și: „Noi am semănat la voi cele duhovnicești” (1 Cor. 9, 11); „Căci nimeni dintre voi nu trăiește pentru sine și nimeni nu moare pentru sine” (Rom. 14, 7). Este adevăr constat că așa cum vorbesc cei maturi către cei tineri, așa vor vorbi și tinerii la rîndul lor, cînd vor fi maturi. De aceea Sf. Pavel îl îndrumază pe Timotei, care devenise episcop de tînar: „Pe cel bătrîn să-l îndemni ca pe un părinte, pe cei mai tineri ca pe frați” (1 Tim. 5, 1). Prin urmare, între credincioși, în genere între toți oamenii, graiul trebuie să fie ales, plin de respect reciproc și de umanitate reală. Acesta este înțelesul „cuvîntului celui bun”, dorit de Mîntuitorul.

Sf. Iacov, fratele Domnului, scria astfel: „Dacă nu greșește cineva în cuvînt, acela este bărbat desăvîrșit, în stare să se înfrîneze în întregime” (Iacov 3, 2).

Una dintre lipsurile vorbirii este judecata pripită asupra semenului. De aceea însuși Mîntuitorul spunea: „Iertați și veți fi iertați” (Luca 6, 37), și „nu judecați după înfățișare, ci judecați judecata dreaptă” (Ioan 7, 24). Și Sf. Apostol Pavel preciza: „Dar tu de ce judeci pe fratele tău?” (Rom. 14, 10), „mai degrabă judecați așa: să nu dați fratelui prilej de poticnire sau de smin-teală” (Rom. 14, 13).

Judecata pripită duce apoi la conflicte. De aceea Sf. Apostol Pavel zice: „Cînd vă strîngeți la adunare, între voi sînt dezbinări” (1 Cor. 11, 18), ceea ce nu este de fel potrivit. „Cine iubește certurile, iubește păcatul”, scria înțeleptul Solomon și „buzele celui nebun duc la ceartă și gura lui dă naștere la ocări” (Pilde 17, 19 și 18, 6). De aceea Sf. Pavel dădea povața: „Ferește-te de întrebările nebunești, știind că dau prilej de ceartă” (II Tim. 2, 23), așa că trebuie „să umblăm cuviincios, nu în ceartă și în pizmă” (Rom. 13, 13).

Dar tot așa creștinul trebuie să se ferească de „cuvinte de lingușire” (1 Tesal. 2, 4—5), de gînduri necurate și de fățarie (Fil. 1, 17—18).

Ponegrirea sau birfeala este alt păcat, condamnat de Sf. Evanghelia. Sf. Pavel scria către

ucenicul său Tit: „Sînt grăitori în deșert și înșelători... care răzvrătesc case întregi” (1, 10); de aceea „avînd cuget curat, să iasă de rușine cei ce grăiesc de rău purtarea voastră cea bună” (1 Petru 3, 16) și „cu un ocăritor să nu ședeți la masă” (1 Cor. 5, 11) și „din gura voastră să nu iasă nici un cuvînt rău, ci numai ce este bun” (Efes. 4, 29). De aceea: „Feriți limba voastră de clevetire, fiindcă vorba cea mai tainică nu va trece fără pedeapsă și gura mincinoasă aduce suflului moarte” (Înțelepciunea lui Solomon 1, 11) și „buzele care spun adevărul vor dăinui totdeauna, iar limba grăitoare de minciună numai pentru o clipă” (Pilde 12, 19). La fel trebuie evitată „batjocura” (Ps. 34, 15), apoi vorbirile „deșarte și lumești” (1 Tim. 6, 20), și „defăimarea să piară între voi, împreună cu orice răutate” (Efes. 4, 31).

De asemenea „nici vorbe de rușine, nici vorbe nebunești, nici glume care nu se cuvine” să nu circule între credincioși, după același cuvînt al Sf. Pavel (Efes. 5, 4).

Cum să vorbim, aceasta o precizează același Sf. Apostol Pavel: „Toți să vorbiți la fel, și să nu fie dezbinări în sînul vostru, ci să fiți uniți în același cuget și în aceeași înțelegere” (1 Cor. 1, 10); „Cîte sînt adevărate, cîte sînt de cinste, cîte sînt drepte, cîte sînt curate, cîte sînt de iubit, cîte sînt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la aceasta să vă fie gîndul” (Filip. 4, 9), și: „Gîndiți la fel, avînd aceeași gîndire, un suflet, aceeași cugetare, nu faceți nimic din duh de ceartă” (Filip. 2, 2—3).

Astfel cu Psalmistul vom zice: „De șapte ori pe zi te laud Doamne pentru judecățile dreptății Tale!” (Ps. 56, 12 și 118, 164).

Prof. M. Șesan

## BUNAVESTIRE

Zăbovind asupra veștii despre „începutul mîntuirii noastre”, Sf. Evanghelist Luca scrie că îngerul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu „într-o cetate a Galileii, cu numele Nazaret” (Luca 1, 26), la o fecioară cu numele Maria. „Și intrînd îngerul la dînsa, a zis: „Bucură-te ceea ce ești plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvîntată ești tu între femei!” (Luca 1, 28).

„Iar ea văzînd s-a spăimîntat de cuvîntul lui și cugeta întru sine, ce fel de închinare poate fi aceasta? Dar îngerul a zis către dînsa:

„Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei zămisi în pîntece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Prea Înalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da lui scaunul tatălui său David. Și va domni peste casa lui Iacov în veci și împărăția lui nu va avea sfîrșit” (Luca 1, 29—33).

„Atunci a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat”.

„Și răspunzînd îngerul a zis: Duhul Sfînt se va pogorî peste tine, și puterea Celui Prea Înalt te va umbri; pentru aceasta și Sfîntul ce se va naște din tine Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Luca 1, 34—35) ... „Că la Dumnezeu nici un lucru nu este cu neputință” (Luca 1, 37).

„Atunci a zis Maria: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău! Și s-a dus de la dînsa îngerul” (Luca 1, 38).

\*

Smerit și copleșit de însemnătatea și de măreția fără seamă a unei asemenea vestiri, Sf. Evanghelist Luca zugrăvește faptul — așa cum zugrăvește el, cu temere și pe înțeles, încă și alte fapte mari din istoria mîntuirii noastre, ca doctor stăpînit de grijă în tot ceea ce spune și face — în cuvinte puține și cu totul nemeșteșugite. De altfel, așa grăiesc și scriu Sfinții Scriitori; așa ne grăiește întreaga Sfîntă Scriptură despre toate faptele cuprinse în istoria mîntuirii noastre din robia păcatului. Iar aici, la Bunavestire, cu aceeași simplitate ni se înfățișează vestea intrupării Fiului lui Dumnezeu „pentru noi oameni și pentru a noastră mîntuire”.

Acest lucru ne înlesnește nouă credincioșilor puțința de a înțelege și a ne pătrunde de însemnătatea dumnezeieștilor lucrări.

Așadar, îngerul Gavriil a binevestit „începutul mîntuirii noastre”, adică împlinirea proorociei: „Iată, Fecioara va lua în pîntece, va naște fiu și va chema numele lui Emanuil, ceea ce se tîlcuiește: cu noi este Dumnezeu” (Isaia 7, 14).

În trupul Sf. Fecioare s-a făcut zămislirea din Duhul Sfînt. Iar Cel zămislit, mai presus de fire, este Fiul lui Dumnezeu, Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos. Taină mare! Mare este de asemenea învîțătura Bisericii noastre, că Sf. Maică a lui Dumnezeu a fost fecioară înainte de naștere, a rămas fecioară în timpul nașterii și fecioară după naștere. Asemnările din Legea Veche, cum sînt: „casa lui Dumnezeu, poarta cerului și scara lui Iacob” (Facere 28, 10—17); „casa Domnului cea plină de mărire, Sfînta Sfințelor, ușa încuiată prin care intră Domnul Dum-

nezeu” (Iez. 44, 1—3) s-au împlinit aievea în Sfînta Fecioară Maria.

Este cuceritor și faptul că în fața unei asemenea descoperiri Sf. Fecioară rămîne stăpînită de desăvîrșită smerenie. Ea îi răspunde îngerului: „Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău” (Luca 1, 38). Prin aceasta, ea întruchipează chipul desăvîrșit de smerenie pentru femeia temătoare de Dumnezeu, chipul maicii creștine, păstrătoare a curăției sufletești și trupesti.

Pentru toate cîte s-au întîmplat prin Sfînta Fecioară și în ea, Maicii Domnului îi aduc slavire îngerii și arhanghelii; ea „este mai cinstită decît Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decît Serafimii”. O slăvesc și credincioșii, fiindcă prin ea s-a împlinit făgăduința întoarcerii lor în pămîntul făgăduinței, în fericirea cea dintîi, în bucuria regisirii adevăratului Dumnezeu, Tatăl nostru cel ceresc.

Sfînta Fecioară este și „Maica Nădejzii” tuturor creștinilor. Către ea se îndreaptă nădejdea tuturor mamelor creștine în clipe de durere și de necaz; chipul ei străjuiește în casele tuturor credincioșilor noștri, ca și în inima fiecăruia dintre ei. Dar și întreaga Biserică îi aduce laudă și cîntări, căci în ea s-a întrupat întemeietorul și Capul ei, ca de pildă:

„Binevestește, pămîntule, bucurie mare. Lăudați, ceruri, mărirea lui Dumnezeu”.

Sărbătoarea Bunevestiri din 25 martie ne reamintește, așadar, de începutul negrăitei taine a întrupării Fiului lui Dumnezeu, pentru trezirea și ridicarea noastră din calea rătăcirii religioase în care căzusem, pentru părăsirea răului și întoarcerea noastră la calea unei credințe drepte și a lucrării faptelor bune.

D. Călugăr

## POSTUL

(Urmare din pag. 1)

ascuns, și Tatăl tău care vede în ascuns îți va răsplăti ție” (Matei 6, 16—18).

Din toate cele arătate pînă aici se desprinde următoarea concluzie: Avînd temeuri limpezi și puternice în Sf. Scriptură, postul este un mijloc de mîntuire, desăvîrșire și preamărire a lui Dumnezeu. Ca atare, el este o îndatorire de seamă a credinciosului creștin.

Respectarea sau practicarea postului, așa cum a fost rînduit de Sfînta noastră Biserică, este cuprinsă — ca îndatorire a bunului credincios creștin — în porunca a doua bisericască. Sfințele Soboare și rînduielele lăsate de către Sfinții Părinți pedepsesc cu asprime pe cei ce nu țin posturile (can. 60 al Sf. Apostoli).

De aceea, credinciosul creștin este dator să țină postul, ținînd seamă de toate rînduielele stabilite de Biserică cu privire la post, pe care nu are voie să le nesocotească sau înlocuiască.

C. Sîrbu

## Hirotonia noului arhiepiscop vicar al Episcopiei

### Romanului și Hușilor

Duminică, 30 ianuarie 1972, în Catedrala episcopală din Roman, a avut loc, în prezența unui mare număr de credincioși și slujitori bisericești, sfințirea întru arhiepiscop a P. C. arhimandrit Eftimie Luca, starețul mănăstirii „Sf. Ioan cel Nou” din Suceava. Slujba hirotonirii a fost oficiată de un sobor de ierarhi, format din I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, P. S. Episcop Partenie al Romanului și Hușilor și P. S. Episcop Irineu Suceveanul, vicarul Mitropoliei Moldovei.

Din partea Departamentului Cultelor a fost de față Dl Vicepreședinte Gheorghe Nenciu.

Cu acest prilej, s-au rostit cuvântări în care vorbitorii au salutat cu bucurie ridicarea Prea Cuvioșiei Sale în slujirea arhierescă și și-au exprimat nădejdea în activitatea rodnică pe care noul ales o va desfășura în viitor, spre binele Bisericii și Patriei noastre.

Acest eveniment bisericesc de seamă a avut loc ca urmare a alegerii în treapta de arhiepiscop a P. C. arhim. Eftimie Luca, făcută de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința plenară din 14 decembrie 1971. La propunerea P. S. Episcop Partenie, Sfântul Sinod a aprobat titulatura de „Birlădeanul” pentru noul arhiepiscop.

Alegerea sa a fost recunoscută prin Decret de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România.

Prea Sfințitul Arhiepiscop-vicar Eftimie Luca a fost ales în această treaptă pe baza recomandărilor făcute de P. S. Episcop Partenie, în înțelegere cu I. P. S. Mitropolit Iustin, din care reiese bogata activitate a acestuia pe plan bisericesc și obștesc.

P. S. Sa, în prezent în vârstă de 57 ani, a intrat în monahism la Mănăstirea Cernica, în anul

1940. A absolvit Institutul Teologic Universitar din București, promoția 1949.

Datorită alesei sale comportări, cât și a conștiinciozității cu care își îndeplinea obligațiile sale monahale, în anul 1949 a fost ales stareț la Mănăstirea Bistrița-Piatra Neamț, unde s-a afirmat ca vrednic duhovnic, bun gospodar și conducător. În anul 1966 a fost transferat în fruntea Mănăstirii „Sf. Ioan cel Nou” din Suceava, pe care a condus-o până în momentul hirotonirii sale întru arhiepiscop.

În această ultimă însărcinare, P. C. Sa s-a ocupat și de îndrumarea vieții monahale la unele mănăstiri din nordul Moldovei și de desfășurarea lucrărilor de restaurare la mănăstirile Dragomirna, Slatina, Govora și altele. Tot în acest timp, a fost ales membru și a participat activ în Comitetul de luptă pentru pace din orașul Piatra Neamț.

Pe lângă acestea, noul arhiepiscop a dat dovadă și de preocupări pentru studierea unor aspecte istorice din trecutul țării.

Diac. Emilian Cornișescu

## Pentru eliminarea discriminării rasiale

Ziua de 21 martie a fost rânduită în calendarul anului drept „Ziua internațională pentru eliminarea discriminării rasiale”. Este un popas în care popoarele iubitoare de pace, dreptate și progres, ca și toți oamenii cinstiți din lume, fac, pe deoparte, bilanțul victoriilor obținute împotriva discriminării rasiale și a colonialismului, iar, de altă parte, această zi reînnoiește hotărârea continuării luptei pentru eliminarea în întregime a acestui neajuns rușinos, care mai apasă încă asupra vieții unor popoare.

Conceptia superiorității rasei albe, de care fac caz rasiștii sub orice chip ar fi numiți ei, este antirațională, antiștiințifică, este antiumană.

Orice minte sănătoasă este conștientă de unitatea trupească și spirituală sau sufletească a neamului omenesc. Omul, indiferent de rasă sau popor, are același fel de hrană, aceleași simțuri, aceleași nevoi etc. Aceleași sînt și însușirile sufletești ca: rațiune, voință, simțăminte, trăsături care-i dau calitatea de om și-l deosebește de animal.

Istoria omenirii ne dovedește apoi că, indiferent de rasa din care a făcut parte, omul a știut să creeze valori materiale, culturale, spirituale și artistice. Diferența gradului de creație de la un popor la altul nu este din pricina unei însușiri speciale ale unei rase sau alta, ci din pricina condițiilor istorice, materiale și culturale prin care au trecut diverse popoare. Cercetările de astăzi scot la lumină valori de toate felurile pe care le dau popoarele, indiferent de culoare; creații și

realizări de toate genurile, pe care popoarele le-au creat în decursul vremii indiferent de culoarea pielii. Piese de artă monumentale diverse din America, Africa, Asia etc., sînt grăitoare în această privință. Deosebirea dintre rase sau popoare nu privesc deci însușirile principale, ci culoarea pielii, care este rezultatul condițiilor geografice naturale în care au viețuit milenii de-a rândul anumite grupări de oameni.

Rasismul contravine de-asemenea fundamental învățăturii Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, moralei creștine privitoare la egalitatea și frățietatea tuturor oamenilor și tuturor popoarelor.

După cum știm, Sf. Scriptură ne învață că toți oamenii descind din protopărinții Adam și Eva. Sfîntul Apostol Pavel spune: „Dumnezeu a făcut dintr-un sînge tot neamul omenesc, ca să locuiască pe toată suprafața pămîntului” (F. Ap. 17, 26). Deci, nu există sînge de nobil, sau sînge de sclav, sau sînge „de culoare”, ci „dintr-un sînge” este plămădit tot neamul omenesc, dovedind cu prisosință unitatea lui trupească. La aceasta creștinismul adaugă unitatea spirituală, pe care pune accent deosebit, căci spiritul este acela prin care omul se arată ca om. Prin „spiritul care nu are culoare”, omul tuturor timpurilor și locurilor pămîntului a manifestat rațiunea, voința, sentimentele superioare, munca, religia, morala, simțul frumosului etc. Pentru mîntuirea sufletelor și a trupurilor tuturor oamenilor s-a întrupat Hristos, Domnul nostru, chemîndu-i la o viață demnă de fiii ai lui Dumnezeu.

Așa se face că în fața acestor argumente cât și în fața ideilor progresiste și umanitare care au cîștigat adeziunea covârșitoare a omenirii, în zilele noastre ideea rasismului apare ca un anacronism sinistru și în același timp ca o încălcare a legilor firești, a demnității lui Dumnezeu și a omului.

Ideea discriminării rasiale a cuprins un mare număr de teoreticieni cointeresați pentru dominație colonială și, regretabil, că ea și-a găsit apărători chiar din partea unor teologi, preoți și episcopi apusei, care au căutat dovezi chiar „creștine”, pentru această teorie, dovezi scoase desigur după o judecată pusă în slujba vițelului de aur. Pozițiile acestora au fost combătute de bună seamă.

La ora actuală, Consiliul Ecumenic al Bisericii, din care fac parte și Bisericele Ortodoxe, a luat atitudine categorică împotriva discriminării rasiale, sprijinind lupta pentru eliberarea popoarelor și pentru consolidarea independenței lor.

Țara noastră care, în spiritul omeniei specifice poporului român, a așezat rînduieșile sociale pe principiile egalității, fraternității, libertății și independenței pe care le trăim cu toții, se află totodată între țările fruntașe care participă activ la realizarea acestor idealuri în viața tuturor popoarelor.

De aceea delegații țării noastre iau atitudine fermă în toate conferințele internaționale împotriva practicii discriminării rasiale, România socialistă sprijinind efectiv lupta popoarelor asuprite pentru libertate și progres social, pentru independență națională și pace.

Pr. I. Fulea

## Opt decenii de la moartea pictorului Mișu Popp

În prima jumătate a lunii martie a. c. s-au împlinit opt decenii de la moartea pictorului Mișu Popp, patriot înflăcărat și creator de înălțătoare bunuri spirituale, fapt care ne îndreptățește ca, pe scurt, să readucem în atenția noastră viața și activitatea sa.

Mișu Popp s-a născut la 19 martie 1827, în Brașov, fiind al 8-lea din cei nouă copii rămași în viață ai lui Ioan Popp Moldovanu (de profesie pictor, sculptor și poleitor) și Elenci, născută Ivan, originari din Făgăraș.

Primii ani de școală Mișu Popp i-a urmat la școala bisericii „Sf. Nicolae” din Scheii-Brașovului și la Școala grecească din acest oraș.

În anul 1845, tatăl său, văzînd deosebitul talent artistic al fiului și intuind în el un pictor de viitor, îl trimite la Viena să studieze cursurile de la „Academia de Arte Frumoase „Sf. Ana”. Tot aici, Mișu Popp ia contact nemijlocit cu muzeele de artă, cu operele de seamă ale pictorilor, aparținînd diferitelor școli, cu bogatele biblioteci vieneze, care au mărit în mod considerabil cunoștințele tînărului artist. După doi ani de muncă intensă, în preajma furtunosului an revoluționar 1848, se întoarce la Brașov. În primăvara anului 1849 se stabilește la București, unde împreună cu pictorul Constantin Lecca, pe care îl cunoscuse mai înainte la Brașov, și cu Barbu Stănescu din Cîmpulung-Muscel, deschid un atelier, care își creează în curînd un frumos renume. Aici, cei trei artiști pictează numeroase iconostase, biserici și diferite portrete. Toate aceste lucrări au pus baza morală și materială a pictorului Mișu Popp.

După o peregrinare de 12 ani, se întoarce la Brașov, unde, cu excepția unor scurte deplasări, rămîne pînă la sfîrșitul vieții sale.

În anul 1890 ocupă catedra de desen de la liceul român din Brașov.

În ziua de 6 martie 1892, la vîrstă de 65 ani, o crudă boală pune capăt prodigioasei sale activități.

În privința picturii bisericești, M. Popp execută lucrările de pictură la nouă biserici: Biserica Domnească din Tîrgu-Jiu, biserica schitului Frăsinei, biserica „Sf. Nicolae” din Cîmpulung-Muscel, biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Satulung-Săcele. Aceste biserici au fost pictate în întregime, iar la următoarele numai tîmpla: Biserica „Cuvioasa Paraschiva” din Dumbrăvița (Brașov), biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Cernatu-Săcele (Brașov), biserica din Todești-Făgăraș, biserica „Sfîntul Nicolae” din Rîșnov și biserica din Araci, ambele din preajma Brașovului.

Împreună cu pictorii C. Lecca și Barbu Stănescu au pictat: Biserica „Curtea Veche” din București, biserica „Sf. Gheorghe Nou” din București, capela cimitirului „Șerban Vodă-Beu” și biserica „Sf. Ecaterina” din București.

În colaborare cu Barbu Stănescu pictează biserica din comuna Gîrbovu (Gorj), iar împreună cu Constantin Lecca, biserica „Radu Vodă” din București și biserica „Sf. Treime” de pe Tocile din Brașov.

Credem că este timpul și locul să facem o recitificare necesară. Conform unei tradiții create la Brașov, care apoi a fost însușită de biografia lui Mișu Popp, s-a afirmat în mod greșit că pictura murală a bisericii „Sf. Nicolae” din Scheii-Brașovului aparține pictorilor C. Lecca și Mișu Popp. Acest lucru este inexact. Pictorul Mișu Popp (ajutat, probabil, de C. Lecca) a pictat în Scheii-Brașovului biserica „Sf. Treime” de pe Tocile. Faptul că amîndouă bisericele se găsesc în Scheii, credem că a creat această confuzie.

După stabilirea la Brașov, în pictura artistului amintit au pătruns și temele istorice. Revoluția din 1848, desființarea iobăgiei din Transilvania, Unirea Principatelor și Reforma agrară din 1864 din Principate, idealul unității noastre de stat etc. au avut ecouri puternice și în inimile unor artiști patrioți, care au imortalizat pe pînzele lor fapte ca cele de mai sus. Așa a fost de pildă pictorul Constantin Lecca, în Muntenia, și Mișu Popp, în Transilvania. El dorea să adune într-un „Pantheon” al istoriei românești portretele tuturor bărbaților iluștri ai poporului român. Astfel, Mișu Popp execută o serie de portrete de voievozi, scriitori și preoți, cărturari din Transilvania și de peste Carpați, revoluționari și gînditori politici etc. Acest lucru îl determină pe criticul de artă, Ioan Frunzetti, să afirme despre pictorul Mișu Popp: „Ceea ce îi conferă un loc de seamă în istoria picturii românești este portretul... (care) rămîne un prețios document pentru cunoașterea epocii în care a trăit și lucrat artistul...”

Pr. M. Manolache

## Gînduri despre sfințenie

Chemarea sau scopul cel mai înalt al vieții noastre creștine este desăvîrșirea sau sfințenia. „Fiți desăvîrșiți, după cum Tatăl vostru cel ceresc este desăvîrșit” (Matei 5, 48) — spune Mîntuitorul Iisus Hristos.

Sfințenia creștină este curățenia duhovnicească în gradul cel mai înalt, luînd ca model pe Hristos. Ea este armonia deplină dintre voia lui Dumnezeu și voia personală a credinciosului, este o stare de har dobîndită prin jertfa pe cruce a Mîntuitorului. Sfințenia este demnitatea cea mai aleasă la care se poate ridica duhovnicește sufletul nostru de creștini ortodocși.

Dumnezeu este Sfînt, pentru că este desăvîrșit.

Sfințenia Sa ni s-a relevat în Fiul, care este sfințenia dumnezeiască întrupată, este sfințenia înomenită. Hristos este „Soarele sfințeniei”, puritatea desăvîrșită.

Duhul Sfînt, care porcede de la Tatăl, este trimis de Fiul, peste care se „odihnește”. El ne sfințește prin Sfintele Taine.

În Noul Testament într-un sens, creștinii sînt numiți sfinți (Romani 1, 7; I Cor. 1, 2; Efeseni 1, 1; Filipeni 1, 1; Coloseni 1, 2) și în alt sens, ei sînt chemați să devină sfinți (I Petru 1, 15-16).

Sfințenia este, cu alte cuvinte, și un dar și o poruncă pentru creștin.

Inițiativa chemării la sfințenie o are Hristos. De asemenea El ne face părtași ai sfințeniei Sale, prin Botez.

Este absolut necesar însă să nu uităm că atunci cînd Sf. Apostol Pavel se adresează, în epistolele sale, celor sfințiți în Iisus Hristos, sau „sfinților”, o face nu pentru că ar fi considerat că acești creștini din Roma, Corint, Efes, Colose, Filipi sau Tesalonic ar fi ajuns la desăvîrșire, sau la sfințenie, ci întrucît ei au fost sfințiți prin Botez și celelalte taine ale Bisericii.

Sfințenia sacramentală trece și se dezvoltă în sfințenia morală creștină. Sf. Hrisostom vorbește

despre transformarea morală a credincioșilor în urma primirii darurilor Duhului Sfînt și a strădaniei personale.

Cei care au primit o picătură din aceste daruri, îndată și-au uitat firea lor și deodată întreg pămîntul s-a umplut de îngeri. Nu s-a umplut cu îngeri din cer, ci cu îngeri care au arătat în corp omenesc virtutea puterilor netrupești. Nu s-au pogorît pe pămînt îngerii, ci cei de pe pămînt s-au urcat la virtutea acelora. N-au aruncat trupurile umblînd cu sufletele goale, ci rămînînd „cu firea lor proprie au ajuns îngeri prin liberă voință”.

„Îngeri” și „sfinți” ajungem numai dacă stăm în legătură cu Biserica, cu tainele ei. Atunci darurile lui Dumnezeu ne înfășoară viața noastră creștină, ne transfigurează, ne pătrund conștiința noastră morală.

A ne considera sfinți numai în baza unei simple pocăințe, de cele mai multe ori de suprafață, este deci o mare primejdie pentru viața noastră creștinească, căci aceasta duce la mîndrie, iar mîndria este un mare păcat.

Numai pe aceia îi cinstește Biserica ca sfinți, pe care ea i-a canonizat, declarîndu-i în mod solemn, în consens ecumenic, în urma vredniciei deosebite a lor în slujba lui Hristos și a semenilor lor.

Nu există credincios fără de păcat, ci, dimpotrivă, toți avem nevoie de o îmbunătățire a ființei noastre morale. Hristos este iubire și, primindu-l în noi, devenim noi înșine iubire. A te rupe de Biserică, motivînd că în ea sînt păcătoși, înseamnă a nesocoti pe Hristos, care a venit tocmai să mîntuiească pe cei păcătoși și a da dovadă de desconsiderare a semenilor tăi.

Da, sfințenia vieții creștinului este în cadrul Bisericii, spre care năzuiește mereu credinciosul, chemat de dragostea lui Hristos, singurul izvor nesecat al sfințeniei.

Preot Nicolae Modoiu

## Din învățăturile Sf. Părinți

— Dumnezeu, făcînd tot sufletul după chipul Său, îl aduce la existență înzestrat cu capacitatea de-a exista prin sine. Dar fiecare prin hotărîre liberă își alege de bunăvoie cinstea, sau își agonisește prin fapte rele necinstea.

— Înțeleptul, fie că învață pe alții, fie că primește învățătură, vrea să învețe pe alții și să învețe el însuși numai cele de folos.

— Cel ce îmbrățișează din inimă viața evanghelică a tăiat de la sine și începutul și sfîrșitul păcatului și cultivă toată virtutea cu fapta, cu cuvîntul și cu gîndul.

— Mîntea lui Hristos, pe care o primesc Sfinții, după cuvîntul: „Iar noi avem mîntea lui Hristos” (I Cor. 2, 16), nu vine în noi ca să ne lipsească de puterea noastră mintală, nici ca să întregească mîntea noastră, ci ca să lumineze, prin calitatea ei, puterea minții noastre. Căci „mîntea lui Hristos” eu zic că o are cel ce cugetă ca El și prin toate îl cugetă pe El.

(Sf. Maxim Mărturisitorul)

— Cei care săvîrșesc binele găsesc fericire în însuși binele săvîrșit.

— Am crezut în Dumnezeu nu văzîndu-l pe El cu ochii trupești, ci cu puterea minții vedem și înțelegem pe Cel nevăzut prin cele văzute.

— „Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul care vine în lume” (Ioan 1, 9) nu hărăzește tuturor splendoarea ei, ci numai celor care duc o viață demnă de El.

— Toiagul lui Dumnezeu (Ps. 44, 8) este un toiag care ne învață; el ne învață ca totdeauna să facem judecățile noastre drepte și nicidecum sucite.

— După cum haina trupească se țese din împletirea urzelii cu bătătura, tot astfel haina frumoasă a sufletului se țese din împletirea învățaturii Evangheliei cu faptele bune.

— Numai de un singur lucru caută să fugi: de păcat.

— Nu vă îngîmfați din cauza bogăției care nu este sigură (I Tim. 6, 17), nu vă bazați pe forța trupului, nu urmăriți slava deșartă, căci nimic din toate acestea nu mîntuiește.

— Bogatul nu are nici un folos dacă moare, deoarece nu poate să ia bogăția cu el. El numai atîta bucurie a cîștigat după urma avuției lui cîtă fericire i-au putut procura în viață lingușitorii din jurul său.

— Fiecare dintre noi are în adîncul său un cîntar, construit acolo de Creatorul nostru... Tu nu vei putea spune în ziua judecării: N-am cunoscut binele, căci însuși cîntarul tău va vorbi despre tine, el care ți-a procurat din plin deosebirea binelui și a răului.

(Sf. Vasile cel Mare)



Prin abilitatea sa, Iosif a salvat de urmările secetei îngrozitoare nu numai pe cei din jur, ci mulți din afară au dat năvală spre grînarul de pe valea Nilului.

Iosif a murit la vîrsta de 110 ani. El este așezat în sicriu după obicei egiptean și dus la Sichem, în pămîntul Canaanului, alături de părinții, moșii și strămoșii săi.

El este imaginea lui Hristos, cum îl numește Sfîntul Ioan Hrisostom, gîndindu-se la moralitatea exemplară, credința nebiruită și virtutea răbdării sale.

Pr. prof. N. Neaga

## Figuri biblice

### I O S I F

Un nume devenit celebru în cărțile Sfintei Scripturi este cel al lui Iosif.

În istoria patriarhului biblic Iacob, Iosif, fiul său, ocupă un loc de frunte. Dragostea pentru frumos și adevăr l-a făcut mai chibzuit față de problemele vieții, decît pe alții. Iosif nutrea un adevărat antagonism împotriva a tot ce era rău. Clevetirile ca și vorbele murdare, lenea, îl supărau, ca și exagerările față de calitățile cuiva care zace îngîmfat și scade gustul muncii sîrguicioase. De aceea față de faptele dăunătoare vieții el lua totdeauna o atitudine vehementă, combătînd solidaritatea rău intenționată sau comportarea nedemnă.

Ajuns robul faraonului, prin vînzare-cumpărare, a cunoscut foamea, căldura, frigul, disprețul stăpînilor și în general răutățile vieții. Cel dintîi stăpîn al său a fost Putifar, cameristul faraonului și șeful gîrzii imperiale. Cronica biblică înregistrează astfel înrobirea lui Iosif: „Iosif a fost dus în Egipt, și l-a cumpărat Putifar, dirigătorul lui Faraon, căpetenia gîrzii domnești, din mîna ismailiților, care l-au dus acolo” (Facere 39, 1).

Aici el a cucerit prin dîrzenie și răbdare înge-rească dreptul la o viață onorabilă. Virtuțile i-au ajutat a-și crea o situație onorabilă la curtea faraonului, așa că n-a rămas înglobat în mulțimea de robi ai împărăției. El ajunge administrator al casei și averii lui Putifar, pentru că „Dumnezeu a fost cu Iosif”; el „era un bărbat care prospera, în casa stăpînului său, a egipteanului” (Facere 39, 2). Urmările administrării corecte și raționale au fost propășirea materială a stăpînului: „Și Domnul a binecuvîntat casa egipteanului din pricina lui Iosif” (Facere 39, 5).

Putifar a lăsat, cu toată încrederea, în mîinile lui Iosif administrarea averii sale, încît stăpînul „nu mai cunoștea altă grijă decît să mînce și să bea” (Facere 39, 6).

Iosif era un tînăr îndrăzneț și pe cît de pios tot atît de „frumos la făptură și frumos la față”.

Este primul caz în Biblie cînd se semnalează frumusețea unui bărbat, tocmai pentru a se arăta cît de mare era primejdia căderii în ispită. Caracterizarea aspectului fizic al lui Iosif prevestește ivirea unei catastrofe.

Unele egiptence din acea vreme duceau o viață foarte superficială. Venind în contact cu lumea dinafară își permiteau cîte toate. Excepție de la acest gen de viață nu făcea nici soția lui Putifar. Ea încearcă să intre în intimitate cu tînărul Iosif. Seriozitatea lui Iosif, ca și respectul și afecțiunea față de stăpînul său nu-i îngădui fapte impuse de stăpînă. Pentru Iosif căsătoria era lucru sfînt. Convingerea că orice nedreptate săvîrșită unui om este „păcat înaintea lui Dumnezeu” îl întărește pe Iosif și mai mult în virtutea sa.

De acum conflictul între slugă și stăpînă devine inevitabil. Minciuna, intriga, pasiunea stăpînei creează atmosferă. Alungat de la stăpîni, trimis în închisoarea înfricoșătoare alături de borfași și de mării criminali, Iosif rămîne „tare ca moartea” în convingerile sale.

Prin felul său de a fi, Iosif place tuturor, dar cîștigă mai ales simpatia „mai-marelui închisorii” și astfel a fost scos din situația umilitoare în care se afla în calitate de deținut. Iosif e apreciat elogiilor și de către rege, care îl numește „om cu duhul lui Dumnezeu”, în înțelețul biblic, unul care întrunește toate însușirile în sensul cel mai larg al cuvîntului: bun și harnic, înțelept, virtuos.

Iosif este instituit mareșal al curții regale și înalt demnitar de stat „peste toată țara Egiptului”.

El și-a manifestat calitățile și într-o grea situație economică.

Prin natura solului său, Egiptul rar cunoaște ani de secetă. Totuși în epoca lui Iosif a secăt Nilul și astfel recolta a fost compromisă cu desăvîrșire ani de-a rîndul.

Criza se întetește. Oamenii își vînd vitele pentru grîu, alții își cedează proprietățile imobile sau se predau ca robi.